

Gajeva 3, 52100 Pula
Telefon/faks: 052 506 065
e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
url: www.zelena-istra.hr

Grad Pula
Forum 1
52100 Pula
proracun@pula.hr

Pula, 09. listopada 2020.

Ur.broj: UZI-77/1-10/2020

Predmet: Prijedlog za proračun Grada Pule-Pola za 2021. - Uređenje i uspostava urbanih vrtova i društvenog vrta u Puli

Društvena i ekološka korist urbanih vrtova je nepobitna i višestruka: radi se o jednom od elemenata koji razvoj čini održivim budući da je izgradnja zelene gradske infrastrukture važan čimbenik prilagodbe klimatskim promjenama; urbani društveni vrtovi doprinose psihičkom i fizičkom zdravlju populacije kroz kontakt s prirodom i proizvodnju zdrave hrane; pomažu razvoj zajednice i solidarnosti; imaju snažnu rehabilitacijsku dimenziju, potiču inkluziju marginaliziranih i ranjivih skupina građana.

U okviru Zelene Istre formirana je Grupa za urbane vrtove, koja broji 40-ak članica i članova, koja je tijekom javnog savjetovanja o Prijedlogu X. izmjena i dopuna GUP-a dostavila svoje prijedloge za bolje definiranje i poticanje osnivanja urbanih vrtova i društvenog vrta u gradu. Građani su se pokrenuli oko ove teme potaknuti teškom situacijom izazvanom COVID-19 zarazom, prisilnom izolacijom i shvaćanjem važnosti osiguranja lokalnih izvora hrane. Grupa je dosad dobila podršku Studentske udruge Pula te su interes za sudjelovanje u aktivnostima društvenog vrta već iskazali Udruga za autizam Istra i Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom. I pulska je Gimnazija također izrazila interes za sudjelovanje u aktivnostima društvenog vrta za edukaciju učenika.

Budući da su, kroz dosadašnju pozitivnu komunikaciju s predstavnicama Grada Pule, članovi Grupe informirani o tome da je u fazi pripreme akt gradonačelnika o urbanim vrtovima i društvenom vrtu te da je za realizaciju svakog projekta Grada Pule potrebno rezervirati proračunska sredstva, a u nadi da bi mogli biti korisni Gradu prilikom planiranja rashoda za narednu godinu, Grupa za urbane vrtove ovim putem dostavlja prijedlog za proračun Grada Pule za 2021. godinu.

Prijedlog je nastao na osnovu istraživanja Grupe o modelima financiranja uspostave urbanih i društvenih vrtova u Hrvatskoj, odnosno Zagrebu, Rijeci, Varaždinu i Rovinju. Prema saznanjima Grupe, iako je svaki model i projekt ovih gradova različit, gradovi-pokretači projekta uglavnom su nosili teret financiranja osnovne zajedničke infrastrukture urbanih vrtova/društvenih vrtova, no neki su gradovi pronašli, odnosno pronalaze razne načine za financiranje pojedinih elemenata urbanih vrtova. Primjerice, Grad Zagreb je u okviru projekta "Urbani vrtovi", u kojeg su se uključivali razni gradovi u Hrvatskoj, s Radiom Kaj i 24 sata, opremio i uredio zajedničke dijelove u nekima od Gradskih vrtova. U Rovinju su brojni poduzetnici i obrtnici doprinijeli pokretanju projekta gradskih

vrtova doniranjem sredstava i usluga. Iz istraživanja proizlazi i da gradovi obično preuzimaju odgovornost financiranja troškova vezanih za uspostavu i održavanje komunalne infrastrukture urbanih vrtova i društvenog vrta, dok se oslanjaju na mrežu svojih suradnika u okviru civilnog društva, odnosno javnih ustanova pri planiranju i razvoju projekata financiranih iz nacionalnih/EU izvora koji mogu omogućiti širenje i nastavak palete usluga urbanih i društvenih vrtova.

1. Pripremni zahvati za urbane vrtove i društveni vrt:

1.a.) Ograđivanje zemljišta pomoću sustava prirodnih i postojećih živih ograda (očuvanje prirodnog sloja grmlja koji ispunjava funkciju ograde) i drugih prikladnih hortikulturnih rješenja, a koja podržavaju očuvanje lokalne bioraznolikosti

1.b.) Uređivanje pristupnih puteva i staza između parcela

1.c.) Osigurati dostupnost vode putem gradskog vodovoda (primjerice, s priključcima na svaku parcelu, odnosno nekoliko priključaka za sve parcele; slični sustavi realizirani su u Rovinju, Varaždinu i Zagrebu) **ili osigurati dostupnost podzemne vode** (u ovom slučaju potrebna bi bila i pumpa za crpljenje vode)

1.d.) Postavljanje kanti za otpad

1.e.) Uređenje voćnjaka (nabava voćki)

1.f.) Održavanje postojećeg pojilišta za životinje

2. Uređivanje društvenog vrta i zajedničkog dijela za druženje korisnika i edukaciju:

Nabava i postavljanje:

2.a.) montažnog spremišta za alat i druge potrepštine

2.b.) stolova i klupa

2.c.) solarnih panela koji pružaju električnu energiju za potrebe događanja u društvenom vrtu

Okvirna vrijednost proračunskog prijedloga: 200.000,00 kn

Dodatne mogućnosti u okviru društvenog vrta: Putem projekata financiranih iz izvora koji nisu vezani uz proračun Grada Pule (primjerice, nacionalni/EU izvori), odnosno putem donacija privatnih/pravnih osoba je u društvenom vrtu moguće realizirati sljedeće aktivnosti:

a) Ciklus informativnih i edukativnih radionica za:

a.1.) Informiranje građana/ki Pule **o projektu urbanih vrtova/društvenog vrta i mogućnostima za njihovo uključivanje u projekt**

a.2.) Edukaciju **o urbanom biovrtlarstvu za građane/ke Pule**

Moguće teme za edukaciju pod a.2. (preuzeto iz [sveučilišnog priručnika "Urbano biovrtlarstvo"](#)):

Opće: povijest i značaj urbanog vrtlarstva; sustavi poljoprivredne proizvodnje i zaštite poljoprivrednih kultura od štetnih organizama; vrtlarska proizvodnja prema načelima ekološki prihvatljive proizvodnje i zaštite uključujući važnost bioraznolikosti, ekološke zaštite od štetnih organizama kao i zakonski okvir ekološke proizvodnje; uloga tla, biogeni elementi biljne ishrane;

rotacija usjeva; gnojidba biovrta; uzgoj presadnica; pravilno zalijevanje; kompostiranje i malčiranje; nekemijske mjere suzbijanja štetnih organizama; kratak opis štetnih organizama u vrtu; opis vrtlarskoga alata te planiranje i oblikovanje vrtnih gredica.

Specijalne: vrtlarske kulture po skupinama (plodovito povrće, kupusnjače, lisnato povrće, mahunarke, lukovičasto, korjenasto i gomoljasto povrće, najvažnije voćarske kulture te ukrasno bilje i ljekovito i začinsko bilje), najvažniji štetnici i bolesti kao i ekološki prihvatljivi načini suzbijanja štetnika i bolesti.

b.) Radne akcije za građane/ke:

- Izrada sjenice - mjesta okupljanja i druženja
- Izrada kompostera
- Izrada manjih vrtnih spremišta za alat i pribor te nabava manjih strojeva i alata (npr. kosilica, drobilica..)
- Izrada uzdignutih žardinjera, kao prvi korak ka **Uređenju zone društvenog vrta za terapijsko vrtlarenje, odnosno hortikulturnu/senzornu/motoričku terapiju**, pri čemu je važno ovoj zoni omogućiti pristup svim skupinama osoba s poteškoćama te za ovu skupinu korisnika osigurati parkirališna mjesta u blizini

c.) Uređivanje pokaznog vrta / pokazne gredice za škole/vrtiće - nabava sadnica:
začinske, povrtno biljke, voćke, bobičasto voće, orašasti plodovi (tzv. Jestivi vrt)

Unaprijed hvala.

S poštovanjem,

U ime Grupe za urbane vrtove
Zelene Istre, Dunja Mickov i
Irena Burba